

VOORWOORD{PRIVATE }

Diverse malen kregen wij van onze VHV-leden de volgende vragen.

"Waarom geen entreprijs?"

"Waarom geen verenigingsvorm voor de VHV?"

"Waarom geen ledenvergadering?"

In het kort: we kunnen pas entree vragen als we een verenigingsvorm hebben met de daarbij behorende inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Dan nog moet bij de gemeenten Eindhoven en Den Bosch daarvoor vergunning worden aangevraagd.

Voor het bestuur is het aannemen van de verenigingsvorm geen probleem, en dan hebben we uiteraard ook met het vragen van entree, mits de vergunning wordt verleend, geen moeite.

Vooruitlopend op een eventuele verenigingsvorm kunnen we natuurlijk direct na afloop van een beurs een uur inruimen waarin leden hun zegje kunnen doen over het reilen en zeilen van de VHV en de beurzen.

Ik stel het volgende voor.

Leden die vóór een verenigingsvorm en dus ook een ledenvergadering zijn, sturen een kort briefje naar Herman Verswijveren.

Zorg svp dat uw reactie uiterlijk op maandag 20 april bij hem is, zodat wij nog vóór de beurs in Empel inventaris kunnen opmaken en mogelijk zelfs al een korte meeting na afloop van deze beurs kunnen houden.

Wij horen graag uw mening en zien u natuurlijk op 25 april in Empel.

Joep Foppele
Voorzitter VHV.

DE BEURS IN EINDHOVEN VAN 1997

Voor de tweede maal kan men stellen dat de VHV-beurs in Eindhoven een doorslaand succes was. Net als in 1996 arriveerden reeds op vrijdagmiddag Engelsen. Duitsers en ook VHV-leden ter plekke. Lekker even kletsen, een borreltje, ervaringen uitwisselen en een hapje eten. (En de handel kwam direct al op gang).

Zaterdagochtend om zes uur (!) liepen de nodige standhouders reeds de zaal binnen; ik kom hier nog op terug.

Mijns inziens een goede beurs: diverse nationaliteiten, een ruim aanbod plus een levendige handel. (Maar waarom wordt er toch zo weinig geruild? KK).

Het succes maakte met name op Stu Lawson (USA), de schrijver van boeken over het verzamelen van hengelsport-antiek een enorme indruk. Voor een kleine club als de VHV vond hij het beslist een prestatie een dergelijke immense beurs neer te zetten.

We zullen in de toekomst proberen of bij de stands met boeken zogenaamde inkijk-exemplaren voorhanden kunnen zijn. Leden en bezoekers hadden er beslist moeite mee dat men een boek ongezien moest kopen, omdat het 'geseald' was. Een slechte zaak!

Het grotere aantal tafels (dankzij extra zaalruimte) alsmede de veiling van ter beschikking gestelde items (dank, dank aan de standhouders) zorgen voor een financieel succes.

Dank ook aan leden, standhouders en bezoekers die ijverig boden op de artikelen. En niet in de laatste plaats dank aan Eric van den Berg die kans zag om in twee en soms zelfs in drie talen een en ander aan de man te brengen.

Joep Foppele

GROEI?

De 'bestuursleden' van de VHV zijn van mening dat onze beurzen in Eindhoven en Empel niet groter moeten groeien. Willen we de sfeer en de onderling prettige contacten vasthouden en de zaak met deze kleine ploeg nog kunnen behappen, dan is het goed zoals het nu is.

Voor de volgende beurs in Eindhoven op 31 oktober a.s. gaat de zaal voor standhouders om ZEVEN UUR open!!! Noteert u even? Tussen zes en zeven uur hebben wij de tijd hard nodig om de zaak op de rails te zetten. U als standhouder hebt dan tot half tien de tijd om op te bouwen. Gelijk de oude Chinezen al zeiden: niet hard lopen, maar op tijd van huis gaan. (De zaal in Empel is vanaf 8 uur open).

Op beide beurzen dient men uiterlijk om half tien klaar te zijn met inrichten. Niet op tijd klaar en/of de beurzen voortijdig verlaten wil in de toekomst zeggen: voor u zijn geen tafels meer beschikbaar.

Joep Foppele

WAAR BEGIN JE AAN?

Bij ondergetekende sloeg de verzamelkoorts toe toen hij in de zeventiger jaren begon als karpervissertje. Nu, in 1998, vis ik nog steeds op karper en ik ben bestuurslid van een hengelsportvereniging, plus visstandbeheerder. De boeken van Jan B. de Winter en Rini Groothuis maakten destijds de grootste indruk op me. Ik had het boek KARPER van Groothuis tweedehands gekocht voor amper twee tientjes. Er zaten weliswaar enkele bladzijden los, maar dat deerde mij niet. De sfeer die het boek uitstraalde was ongekend en ik las het in één adem uit.

KARPERVISSSEN van de Winter was eveneens een knaller. De schrijver voerde je bij het lezen mee alsof je naast hem zat te vissen. Ik geloof dat de huidige generatie karpersaaiers deze mannen van het eerste uur amper nog kennen. Dat is een groot gemis!

Ook de hengelsportpers berichtte over befaamde karpervangsten, zoals over die van de fameuze Henny Mattemaker. Ik werd lid van de Karper-studiegroep en de Carp Society en nog steeds zoek ik naar diverse klassieke karperboeken. Het vinden ervan verloopt overigens steeds moeilijker, omdat je kieskeuriger wordt en bijvoorbeeld ook zoekt naar boeken plus omslag. Als klap op de vuurpijl ben ik eveneens molens gaan verzamelen en allerlei andere antieke spullen. (Mijn vrouw denkt af en toe vast wel: "zonde van al de ruimte die zijn hobby opslokt").

VERZAMELBEURS

Op een gegeven moment las ik over een verzamelbeurs van de VHV in Empel, in "De Lachende Vis" nog wel. Hoe verzinnen ze het! Ik ging er met een vismaat heen en jawel hoor: binnen het uur was ik blut, maar ik had veel gevonden waar ik zeer tevreden mee was. Ik bezocht de beurs vaker, ging eveneens naar "Eindhoven" waar ik VHV-lid werd.

Ik vertel dit alles niet omdat ik zo'n goede schrijver ben, maar omdat ik vind dat je als lid ook eens iets van je moet laten horen. De leden die dit blad verzorgen doen dit immers eveneens!

HENGELSPORTCATALOGUS

Kent u ze ook, de mannen die alles hebben wat op de boekenlijst van Tom Flipse staat. Brrrr! Ik moet er niet aan denken. Of juist wél...?

Vaak kom ik boeken tegen die niet op Flipse's lijst staan. Dan denk je dat je iets zeldzaams hebt gevonden, wat evenwel hoogst zelden het geval is. En dan voel je je zwaar teleurgesteld.

Ik verklap geen geheim als ik stel dat de prijzen die Flipse noemt eveneens voor veel opschudding hebben gezorgd. De prijzen die men na het verschijnen van deze publicatie vraagt, stegen namelijk aanmerkelijk, hetgeen sommige verzamelaars hem niet in dank hebben afgenomen.

Ik ga altijd als volgt te werk. Ik betaal de prijs die wordt gevraagd, of ik doe een tegenbod en dan is het domweg ja of nee. Werd het nee? Nou, nog geen man overboord. Er is meer op de wereld dan een oud boek hoor!

Ik denk dat de meeste startende verzamelaars, net als ik destijds, de fout maken het eerst op zoek te gaan naar de meest voorhanden zijnde boeken. Want het geeft beslist een lekker gevoel als je uit Empel terugkomt en in één klap 20 of 25 titels van je zoeklijst weg kunt strepen - en dat

terwijl je je eigenlijk voor hetzelfde geld beter enkele zeldzame titels had kunnen aanschaffen.

Ik wens alle leden een plezierig 'zoek-jaar', met af en toe een duidelijke KANJERDAG.
Maar niet al te vaak natuurlijk, want dan gaat de lol er af.

Hennie Hoefakker

ONTDEKKING

Uw redacteur verzamelt niet alleen een bepaalde categorie hengelsportgerei, maar ook 'fotografica': alles wat in de breedste zin des woords te maken heeft met klassieke fotografie.

In het orgaan van mijn Fotografica-vereniging stond vorige maand het bericht dat twee leden de avond vóór een beurs in Doesburg bezoek hadden gekregen van het dievengilde.

De gappers konden hun slag extra-gemakkelijk slaan omdat de spullen voor de beurs al netjes stonden ingepakt. Gelukkig waren de gedupeerden evenwel in staat alle bijzonderheden van het gestolene te melden (vooral de nummers). Dat zette mij aan het denken en ik besloot uiteindelijk zelf ook eens alle nummers te noteren van mijn camera's, reels en dergelijke.

Nu weet ik niet hoe het u vergaat, maar ik kan geen reel in de hand nemen zonder er even aan te draaien. Dat deed ik ook met een groene vliegenreel, de Heddon 320. Ik droomde zelfs even weg en herinnerde me dat het deze reel was die me had geholpen bij het vangen van mijn eerste bruine forel in een chalkstream, de beroemde Test, nu al wel meer dan 25 jaar geleden.

De volgende reel was van een modern type: een zwarte Silstar 3320. Ik draaide aan de slinger, ondervond hetzelfde als met die Heddon: een soepele loop, het ding draaide domweg 'lekker' en verried kwaliteit. Ik pakte in een opwelling die Heddon weer op en ontdekte tot mijn werkelijk stomme verbazing dat het om krek dezelfde reels ging. Zelfs de spoelen bleken onderling verwisselbaar! Dat laatste feit deed me veel plezier, omdat ik ervan houd bij reels, net zoals bij molens, extra-spoelen te bezitten.

Hebben medeleden weleens identieke ervaringen ondervonden? Dus: heeft men gerei aangetroffen dat onder een andere naam, door een ander bedrijf, en in een afwijkende kleur werd uitgebracht maar dat in feite voor 100 % identiek was aan 'oud' gerei van jaren en jaren geleden?

We horen graag van u.

Kees Ketting

ANTWOORD AAN ADRI MOUTHAN

In het vorige nummer van 'De Vissende Verzamelaar' (nr 8) doet onze vriend Adri Mouthaan kond van zijn zieleleed over het feit dat hij nog nooit een ARISTON heeft gezien, laat staan in zijn handen heeft gehad. Wel, Adri, dat geluk heb ik wel beleefd; sterker nog, ik heb er zelfs twee in mijn bezit. Ik slaap daar overigens niet beter door.

Waarom twee?

Wel, ze verschillen onderling iets en zijn daarom beide verzamelwaardig. Dat ze roestvrij zouden zijn is overigens een lachertje. Het gewicht klopt daarentegen wél. Opvallend afwijkend van vorm is het verloop van het molenhuis naar de hengelgreep. Wil je een en ander demonteren, dan slijt de molen van onder tot boven in twee helften.

Ik ben verder tot een merkwaardige ontdekking gekomen toen ik de twee ARISTON'S ter hand nam. Op het carter (= molenhuis) van het meest gave exemplaar staat duidelijk de vermelding ARISTON. Wie schetst echter mijn verbazing toen ik op de molenvoet las: METRON. Ik ben die naam ooit in publicaties tegengekomen en vanaf dat ogenblik prijkte deze naam op mijn verlanglijstje. Ooit kocht ik een Zwitsers molentje met de naam METRO. Maar van de METRON viel geen spoor te bekennen. Nooit...

Welnu, de ARISTON is de METRON en omgekeerd. (Mysterie opgelost).

Conclusie: ARISTON is een werknaam van importeur Kamerling. Bewijs: ARISTON hengels!

NYLISTO

Ik weet bijna zeker dat de WALTCO in Nederland onder de naam Nylisto is verkocht. Wie kan hier meer over vertellen?

MASSART

De MASSART blijft door zijn zeldzaamheid de gemoederen van Nederlandse verzamelaars bezig houden. Tot anders is bewezen, gaat de MASSART als NEDERLANDS fabrikaat door het leven - al doet de naam Frans aan. Ik heb de MASSART aan vele Franse verzamelaars laten zien, maar niemand herkende het ding. En ook Bernard CAMINADE maakt er in zijn boek 'Les Moulins Français' geen gewag van. Dus zelfs als de MASSART van Franse origine zou zijn, dan nog is het een zeldzaamheid. (In Nederland vijf exemplaren bekend). Hoe dan ook: de discussie blijft open. Trots zijn we overigens niet op de MASSART en de TAMSON als producten van eigen bodem. We hadden beter verdiend...

Iwan Garay

The "J.T.E." General Anglers' Box
van Hardy

FREE GIFT FOR VISITORS

Onze Belgische vriend Frank Kloek verraste de bezoekers van onze TWEEDE Eurobeurs met een gratis stencil onder bovenstaande tekst.

Het bevatte, gebaseerd op de koersen van een dag ervoor, een omreken tabel van guldens, Belgische en Franse franken, Duitse marken, Engelse ponden en Amerikaanse dollars. (Jawel, we hadden zelfs een Amerikaanse gast-tafelhuurder!). Frank, hartelijk dank. We hebben er een dankbaar gebruik van gemaakt en we houden ons, want zo zijn we wel, voor de DERDE Eurobeurs wederom van harte aanbevolen.

Iwan Garay

NEPPERS

Op een recente beurs (niet van de VHV overigens) vond ik een boek dat me aanstond en waarnaar ik al lang zocht. De prijs was redelijk en voor vier tientjes kon ik de begeerde titel mee naar huis nemen. Eerst thuis, tijdens het doorlezen, ontdekte ik dat hier en daar bladzijden... ontbraken! Ze waren domweg met een ultra-scherp mes verwijderd.

Niet alleen vraag ik me nu voortdurend af wat dan toch wel op die missende pagina's stond, ik kan het boek net zo goed wegdonderen én ik moet ook nog eens op zoek naar een onaangerand exemplaar.

Iets dergelijks overkwam me enkele jaren geleden op een andere beurs (wederom niet van de VHV, maar van een hengelsport-organisatie). Op de occasion-tafel lag een vliegenlijn-does met de tekst: "halve lijn, 10 gulden". Ik kon geen lijnnummer vinden, maar zag aan de kleur dat het om een intermediate ging, een zogeheten 'zwevende' lijn. Een vliegenlijn meet zo'n 28 meter, aan 14 meter had ik voldoende om een schietkop te fabriceren, de conditie was uitstekend, en een tientje was dus snel uit de portefeuille gevist.

Enkele weken later zette ik me aan de taak de lijn daadwerkelijk tot schietkop te promoveren. Dat bleek vergeefse moeite. De "halve" lijn mat geen veertien meter maar amper acht. Lesje (dat IK, zo vrees ik, wel nooit zal leren): controleer aangeboden spul tot in de kleinste onderdelen, want er lopen nog altijd vele oplichters op beurzen rond.

Kees Ketting

Kunstaas
rond 1890

ALCHIMISTEN

De volgende recepten zijn absoluut niet bedoeld om culinaire hoogstandjes in elkaar te flansen! Ze kunnen echter wel degelijk helpen bij restauratie c.q. schoonmaken en conserveren van een collectie antieke reëls en dergelijke.

Uit ervaring weet ik drommels goed dat je dit soort karweitjes **ALTIJD BUITEN** moet uitvoeren (niet in de laatste plaats omdat je anders nog wél je antiek, maar geen relatie meer hebt...).

Een camping-gaststelletje en enkele oude pannen zijn voor een en ander handig. Daar gaan we dan.

Voor het zwarten van **KOPER**:

20 gram zwavellever
5 cc ammoniak
1000 cc water.

Voor het zwarten van **MESSING**:

Kort dompelen in verzadigde* fotofixeer, of in
20 gram zwavellever
30 gram natronloog
100 cc water.

* Verzadigd fixeër is fixeër waarin zoveel zilver is opgelost dat het zijn taak in de fotografie niet meer kan verrichten. Deze 'oude' fixeër is te bekomen via amateurfotografen of de reguliere fotohandel, KK.

Voor het conserveren van **HOUT**:

Kaarsen boven een gasvlammetje 'koken'/smelten en het hout erin dompelen.

KOPER en **MESSING** reinigen:

30 % zoutzuur-oplossing (is gewoon te koop).

Verzadigen door er nieuwe, schone stukken zink bij te voegen. Als het zink niet meer oplost, is het mengsel gereed.

Object dompelen, direct daarna in water stoppen en goed schoonspoelen onder de kraan.

Als het TE schoon is geworden, een aantal dagen in potgrond begraven.

NB. Vooral bij de zoutzuur-truc is het dragen van een papieren schuur- en spuitmasker niet onverstandig. Ze zijn te koop in de gereedschapshandel en bij bouwmarkten. Voor enkele kwartjes kan men geen risico lopen!

Tot slot een dringend advies: sleutel niet aan de opgegeven samenstellingen en/of handelingen. Alles werkt prima, daar niet van, maar desondanks neem ik uiteraard geen enkele verantwoording voor het geval men miskleunt.

Joep Foppele

WIST U DAT...

Dat we even dachten een nieuwe voorzitter te hebben, omdat Willem Cupedo in het vorige nummer het voorwoord schreef?

Dat we benieuwd zijn naar datgene wat ons bestuur eigenlijk verzamelt?

Dat de 'Amsterdamse Beurs', georganiseerd door Tom Flipse, door slechts weinig verzamelaars werd bezocht? En dat er daarom des te meer te halen viel voor de wél aanwezige verzamelaars?

Dat de Zaanse Hengelsportvereniging op 14 februari hun open dag hield? En dat op deze dag ook veel oude en antieke spullen verkrijgbaar waren?

Dat wij de Bossche Bollen die de standhouders in den beginne kregen erg lekker vonden? En dat onze vereniging dit jaar alweer vijf jaar bestaat?

Bossche Bollen misschien..?

Dat wij het verhaal 'Kort weekendje Parijs' door Adri Mouthaan erg leuk vonden?

Dat onze vereniging steeds internationaler wordt?

Dat we ons afvragen of onze oosterburen misschien ook eens een beurs kunnen organiseren?

Dat ze daar weliswaar geen Bossche Bollen hebben, maar dat we die dan zelf wel meenemen, bijvoorbeeld om te ruilen voor een DAM molentje?

Dat Kees Ketting nog altijd kopij kan gebruiken?

Dat een Hardy Brass Perfect Reel dertig maal de goudprijs opleverde tijdens een veiling gehouden door Neil Freeman?

Dat wij dit lezen in 'De Nederlandse Vliegvisser'?

Dat ik toch wel erg benieuwd ben hoe Kees Ketting het een en ander weer inkort/censureert?

Hans Brinkel

IN DE KUIF GEPIKT

Wanneer men een beroepsjournalist/redacteur érgens mee op de kast kan jagen, dan wel door hem te betichten van censuur. Wat ik als redacteur doe is het uit kopij verwijderen van onzin, smakeloosheden, persoonlijke aanvallen en spel- en stijlfouten. Verder zet ik met de hand (!) geschreven teksten op floppy's en doe hetzelfde met teksten die als print worden aangeleverd.

Mocht Hans Brinkel zich geroepen voelen mijn uiterst ondankbare en tijdrovende con amore-werkzaamheden - denk alleen eens aan het bedelen en smeken om kopij - te willen overnemen, dan graag. Deze uitnodiging geldt uiteraard ook de andere leden. Ik voorzie evenwel dat opstellen in rijen van drie niet noodzakelijk zal zijn.

KK

The "Tay" Salmon Bag

WIE HELPT?

C.F.Man, Anne Franklaan 425, 1443 HM Purmerend, telefoon 0299 - 433149, zoekt het volgende. Vissport 1e jaargang nummer 3, 4 en 6, en uit de vijfde jaargang nummer 4. Verder Belgische bladen en oude (Britse) karperlectuur.

Sander van Wijngaarden, Grote Houtstraat 93, 2011 SH Haarlem, tel 023 - 5425056, fax 5318335, is een boekenverzamelaar met een lijst van titels die hij te koop aanbiedt (en een dito lijst van werken die hij nog zoekt).

Joep Foppele, telefoon 0511 - 539734, zoekt een Fair Play (holglas) brasemhengel en van hetzelfde merk een holglas vijf grams spinhengel. Verder een slinger voor de ABU Cardinal 33 en een 'wapenschildje' voor de Cardinal 44.

Willem Cupedo, tel./fax 010 - 2652845 zoekt viskaarten (vergunningen) van het Ministerie van Landbouw en Visserij met gestempelde viszegels voor de grote visakte. Deze werd circa 1974 voor het eerst uitgegeven. En heeft 22 antieke (houten, koper etc.) reels te koop voor f 650,-. Lijst op aanvraag verkrijgbaar.

Hans Brinkel meldt dat hij in ons orgaan las dat werphengels over het algemeen weinig gevraagd zijn en dat dit eveneens geldt voor kunstaas.

Zijn reactie:

"Wel heren, IK koop het nog steeds graag! Met name zoek ik kunstaas van het merk 'Laimbock', type Marionet Swimmer, zowel met een jigkop als met een van leer gemaakt visje erop. (zie afbeeldingen) Dit aas werd vaak geleverd in een houten kistje. Ook informatie over dit aas is welkom.

Voorts zoekt hij nog veel ander kunstaas.

Hans Brinkel, telefoon/fax: 079/3420273.

EMAIL: hbrinkel@wxs.nl

PS. Enige tijd geleden heb ik een homepage gemaakt, geheel gewijd aan het verzamelen van oud en antiek gerei: veel foto's en informatie én geheel gratis.

<http://home.wxs.nl/~hbrinkel>

DRINGEND VERZOEK

Wanneer u kopij aanlevert die op de PC is geschreven, stelt de redacteur het op prijs als niet alleen een printje wordt ingezonden, maar dat ook een floppy op WP 5.1 wordt meegestuurd. Het tijdrovende en stompzinnige overzetten van kopij komt daardoor namelijk te vervallen. Hebt allen dank.

KK.

NEGATIEF EFFECT

Leuk hoor, die artikelen in BEET over Duitse verzamelaars van hengelsportartikelen. Er zit evenwel ook een negatieve kant aan. Zo vroeg ik in een hengelsportzaak in de buurt of er misschien nog 'oud spul' te koop was. Ik kreeg meteen de laatste Beet onder mijn neus gedrukt. Zeker, er waren nog oude DAM QUICK molens en ook een doos vol onderdelen van diverse andere molens, maar het ging hier, zoals me bijzonder duidelijk werd gemaakt om HANDEL. En vooral om KASSA!

Ik vroeg desondanks wat een ABU 60 moest opbrengen. Ik kreeg een prijs te horen die er beslist niet om loog. Ik vertelde de winkelier daarop dat ik vier jaar geleden, ook uit zo'n doos vol oude molens, een ABU 70 had gekocht voor 25 piek. En dat ik dat eveneens voor de ABU 60 bood. Maar mijn bod werd uiteraard niet aanvaard.

Zo zie je dat het artikeltje van Christoph Scheuring zijn uitwerking, in die zaak tenminste, letterlijk en figuurlijk niet had gemist.

Tot slot: mij bekruipt het onaangename gevoel dat dit alles nog weleens véél hinderlijker vormen kan gaan aannemen.

Henny Hoefakker

BEURS IN BELGIE

Op zaterdag 18 april van 12.00 tot 19.00 uur en op zondag 19 april van 10.00 tot 19.00 uur, wordt in zaal DUTRY, Leernsteenweg 54 te 9853 Bachte Maria Leerne (Deinze, Vlaanderen) de 9e 'Hengelsport Okkaziemarkt' georganiseerd.

Inbrengen van materiaal: 17 april van 17.00 tot 20.00 uur en zaterdag van 09.00 tot 12.00 uur. Oud of nieuw, klein of groot, veel of weinig, breng svp ALLES wat weg moet.

Men bepaalt zelf de verkoopprijs en hoeft zelf niet aanwezig te zijn. Organisatiekosten: 20 % van de behaalde prijs. Route: vanaf de E 17 afrit 7 richting Deinze (N 35) nemen. Volgen over 3,4 km. Aan het station onder de spoorwegbrug naar rechts, 400 m. Verder aan de lichten recht door. Volgen over 700 m tot aan lichten rechts. Na 2,2 km naast FINA-station is DUTRY.

Kees Ketting

VEILING IN LONDEN

Op Zaterdag 4 april organiseert Neil Freeman weer een hengelsportveiling in The Grand Hall, Chiswick Town Hall, Heathfield Terrace, London W.4: reels, trofeeën, boeken e.d. Info bij Neil Freeman op 0181.7494175 of via fax 0181.7434855. Op het adres Angling Auctions, P.O.Box 2095, London W12 8RU, kan men een catalogus bestellen. Prijs zes Britse ponden.

De veiling gaat om één uur 's middags van start. Snoepjes van de week zijn onder meer Vom Hofe reels, opgezette vissen in glazen kasten, olieverfschilderijen, eerste edities van befaamde hengelsportboeken, antieke catalogi, zalmvliegen met oogjes uit gut, etcetera.

Kees Ketting

CARL KUIPERS OP ZIJN PRAATSTOEL

Iwan Garay vroeg me tijdens de laatste beurs weer eens iets te schrijven, dus ziehier mijn bijdrage, nog wel niet over Iwan's verzoek (een artikel over molens met meerdere snelheden), maar wie weet: als Kees Ketting vaker bakken leut weggeeft...

Voorlopig derhalve een verhaal over de SAP.

In mijn verzameling neemt dit merk een zeer bijzondere plaats in. Op het moment van schrijven heb ik er vier in mijn bezit, één '701', twee stuks '702' met verschillende beugels en een 'DEP'.

Toen ik jaren geleden het verzamelen startte, stond dit merk ook reeds hoog op mijn verlanglijstje. Ik begon met vissen toen ik ongeveer 13 jaar was en het eindigde zo'n beetje toen ik verhuisde van Amsterdam naar Apeldoorn. Daar aangekomen zag ik eerst alleen 'Hét Kanaal' - aardig maar weinig inspirerend. Inmiddels ben ik secretaris van een Apeldoornse hengelaarsvereniging met 33 leden, een vriendenclubje dus, met eigen water waarin zeer grote karpers huizen. Maar van vissen komt deze dagen zeer weinig.

Aan het einde van de vijftiger jaren was dit wel even anders! Elk moment dat ik kon wás ik vissen en zoals het gewoonlijk gaat: ik begon met voorntjes, en via baarsjes en snoeken belandde ik uiteindelijk bij de karper. Waar viste je als Amsterdammer destijds op karper, met als enig vervoermiddel een fiets of de bus? Juist: in de Bosbaan.

Als jongetje ging ik er eens op een zondag kijken en ik zag warempel liefst twee karpers vangen. Dat was een enorme belevenis, want de drill duurde wel een kwartier. En dat voor visjes van amper 45 cm...

MATERIAAL

De visserij in die dagen geschiedde welhaast uitsluitend met twee merken spinhengels en 'middelmaat' molens (Mitchell en Luxor voerden de boventoon). Het aas bestond uit roggebrood en de stek lag op ongeveer 30 meter recht vooruit.

Een spinhengel was ook toen al niet bepaald het geschiktste attribuut om te karpereen - vandaar ook die lange driltijd. Een ongewenst bijverschijnsel bestond uit 'publiek' dat massaal kwam kijken naar iedere krom staande hengel. Menig hengeltje is daar kapot getrapt door nieuwsgierige passanten en er vonden zelfs sporadisch aanrijdingen plaats op de rijweg naast de Bosbaan.

Tijdens mijn bezoeken daar kwam ik een buurjongen tegen wiens vader regelmatig aan de '1000 meter' viste. Hij, de vader dus, was bakker van beroep en bracht vele middagen aan de Baan door. Om 12 uur was hij klaar met werken en ging dan gelijk door naar zijn stek. Jan Brand, die meestal 'Jan de Bakker' werd genoemd, was toen al legendarisch. Hij was namelijk de vanger van de grootste karper die men tot dan uit de Bosbaan had gehaald: 82 cm bij een gewicht van 18 pond. Tevens had hij eens, op één dag, karpers van 75 en van 78 cm gevangen. Jan de Bakker was al met al toen reeds een levende legende.

Zijn piscatoriale prestaties zouden tegenwoordig met een schouderophalen worden afgedaan, doch destijds waren er maar weinig karpers in de Bosbaan die de genoemde lengtes haalden. De meeste karpers eindigden hun leven namelijk in de kookpotten van allerlei 65-plussers. Veel vingen die AOW-ers niet, maar wanneer 200 van hen ieder tien karpers meepakten, tikte dat

toch behoorlijk aan.

POKEN

De techniek van Jan was weinig subtiel en dat ging eveneens op voor zijn materiaal: twee bezemstelen van hengels, 3.60 m lang en tweedelig, met een onderdeel van tonkin en een top uit gele bamboe. Het topoog was met porselein gevoerd, terwijl de andere geleideringen gebogen waren uit een spaak (en vastgezet met dat tweekleurige draad waarmee slagers rollades bijeen binden). Dikke kurken als handvat, plus een SAP en een Mitchell CAP als lijnopwikkelaar voltooiden de uitrusting.

Waarom nu dit afwijkende materiaal? Zoals gezegd, Ome Jan viste op de '1000 meter' en daar bevonden zich enige plekken waar het bos tot aan het water kwam, te weten de '500', de '750' en de '1000 meter'. In dat bos mocht je als hengelaar niet komen, hoewel het echter wel een 'stilteplek' was. Jan wierp met zijn boomstammetjes van hengels vanaf de rijweg tot enkele meters van de oever aan de overzijde en ving daar menig karpertje. De eerste keer dat ik dit mocht aanschouwen vergeet ik nooit. Twee vingers van de linkerhand hielden de lijn tegen het handvat geklemd, er volgde een zwaai naar achteren en eentje weer naar voren en hopla! - ik zag het lood en de bal roggebrood met een enorme boog naar de overkant zeilen. De afstand was bij benadering zeker 70 meter, een geweldige prestatie in die tijd.

Het moge duidelijk zijn dat ook ik lid werd (het jongste) van de 'Gooi-En-Smijclub' zoals men het groepje 'werp'hengelaars noemde. Het materiaal werd in eigen beheer vervaardigd en zelfs ik kon het bekostigen: f 3,75 voor de complete hengel! Molens, yes that was eventjes different koek. Ik bezat slechts een Helifix (al eens vermeld in nr 1 of 2 van ons blad), en een Platil Spinette (onlangs is er een gelijksoortig exemplaar aan mijn verzameling toegevoegd). Dit waren allebei molens met kleine, smalle spoelen die duidelijk minder geschikt waren voor verre worpen. Maar ja, geen geld breekt wet en ik moest het er mee doen. Dagenlang was ik aan het oefenen om die eerste keer geen al te gek figuur te slaan.

OPENING

De eerste juni was het dan zo ver: ik begon te vissen onder begeleiding van ome Jan, want ik was pas 14. In dat eerste seizoen ving ik zo'n 45 karpers en de allergrootste nota bene op de eerste dag! (Die mat 63 cm, beginnersgeluk zullen we maar denken).

Mijn werpprestaties verbeterden snel. Daardoor kon ik me redelijk meten met de ouderen en dat was eigenlijk geen geringe prestatie, want vele volwassen probeerden destijds eveneens de afstanden die wij haalden te overbruggen, doch het lukte slechts weinigen hun aas stijf tegen het riet aan de overzijde te zetten.

Eenmaal, en dat staat me nog altijd bij, mocht ik werpen met een hengel gemaakt door de destijds beste hengelbouwer van Amsterdam: Willem Mol (van 'Mol en Wilco'). Het ging om een splitcane van 2.70 m, gebouwd op speciaal verzoek van de eigenaar, ome Willem Phillipi, en voorzien van grote hardverchromde ogen van het eigen merk "The Golden Lake".

De worp werd vrij rustig uitgevoerd, want de hengel kostte, in mijn ogen althans, een vermogen, (f 75,00) en het 24 grams loodje met roggebrood aan een 24/00 lijn deden het riet aan de overkant uiteenspatten. *U begrijpt het al, zo'n hengel staat hoog op mijn verlanglijstje!*

Ome Willem overleed aan de gevolgen van een motor-ongeluk. Dat betekende voor mij een groot verlies. Hij was namelijk een van mijn toenmalige 'visvaders', want mijn eigen ouwe heer had andere interesses.

Al gauw kreeg ik in de gaten dat een lichte zeemolen het geschiktste instrument was om de werpprestaties te verbeteren. De Spinette, waarvan inmiddels een stuk van de voet was afgebroken, werd geruild tegen een RU Atlantic met gebroken hoofdtandwiel. Mijn vader, machinebankwerker van beroep en een vakman van de bovenste plank, draaide een nieuwe tandkrans van brons en berekende het aantal tanden aan de hand van het overgebleven gedeelte van het tandwiel; daarna freesde hij met behulp van het verdeelapparaat de aanzet voor de tanden.

Na de krans op de originele as te hebben geperst, vond hij het wel welletjes: hij had wel weer voor jáááren genoeg voor me gedaan.

Nadat ik na veel vijlen de tanden op de juiste diepte had, draaide de RU weliswaar gelijk een koffiemolen, maar alles werkte en hij heeft een aantal jaren goede diensten bewezen bij het binnendraaien van karpers.

BIJBAANTJE

Tijdens een grote vakantie had ik zes weken gewerkt en daarmee voldoende verdiend om een SAP te kopen! Dát was pas een molen, weliswaar mooi van lelijkheid maar vreselijk sterk en met glasharde tandwielen, want ik had het exemplaar van ome Jan diverse keren uit elkaar gezien. Die van hem was er nog eentje met halve beugel, toen zeker al 15 jaren oud.

De SAP die ik wilde kopen was voorzien van blauw hamerslag en een 'hele' beugel en hij kostte met extra-spoel 45 gulden.

De zaterdag dat ik hem zou gaan kopen beging ik twee fouten.

Ik vroeg om te beginnen of mijn vader mee wilde gaan, want per slot van rekening ging het om een geweldig bedrag, nietwaar?

De tweede fout, gemaakt in kinderlijke onschuld, was dat ik vader vertelde dat er ook nog andere molens waren die wel iets op de SAP leken, zoals de Tsjechische ROEN. Mijn vader nu was een groot bewonderaar van de Sovjet Unie en Rusland was voor hem het beloofde land. (Ik ben nóg altijd blij dat hij de val van zijn communistische heilstaat niet heeft hoeven meemaken). Nou, de boot was aan, hoor. Die ROEN kwam uit het oostblok, dat communistische arbeidersparadijs van hem en ik moest en zou die molen kopen, en beslist geen andere.

Godzijdank hadden ze hem niet bij V&D, en dus liepen we naar de Staalstraat naar de hengelsportzaak van kampioen werpen Johnny Broers.

Ik had die dag dubbel pech, want Johnny had die ROEN wél. Alleen, hij kostte een tientje meer. Twee plaatsen achter de ROEN lag evenwel de SAP van 45 piek met twee spoelen. Enne: een klasse mooier dan de tractor in de etalage die 'ROEN' heette. Maar met mijn argumenten had vader geen ene moer te maken, aan inspraak had hij als gedegen communist geen boodschap en wat ik ook te berde bracht en hoe ik ook soebatte, de Tsjech MOEST worden gekocht. En ik mocht hem betalen.

Toen we weer buiten stonden en langs de gracht liepen, het huilen stond me nader dan het lachen, had ik de molen bijna in het water gesodemierd...

NEP-KWALITEIT

Al zeer spoedig kreeg ik bedenkingen tegen de heilstaat in het oosten en hun geweldige industriële produkten, hetgeen (later) stof tot verhitte discussies opleverde en mij een hekel aan het Oostblok bezorgde. Naar mijn idee is de AK 47 het beste wat ze ter plekke ooit hebben ontworpen. Maar ja, dáárover hoef je ook al niet blij te zijn.

Om de ROEN enigszins recht te doen: ik heb er veel mee gevist.

Hij voldeed redelijk, maar de beugel zat al gauw onder de roest (dat communistische chroom was niet van bepaald geweldige kwaliteit) en de lijn zat vaker onder spoel dan nodig (communistisch constructie-foutje), maar de spoel was in ieder geval lekker groot en verre worpen lukten prima.

Tijdens een aanrijding in 1963 brak een pootje van de voet af en ging de molen naar een lasser in de Quellijnstraat.

De ROEN kwam terug gelijk nieuw, de voet was keurig gelast en vlak gevijld. Behalve dat er geen verf meer op zat, zag hij er nog precies zo uit als voorheen. (De lasser meldde overigens nog dat hij in zijn leven veel rotzooi had gelast, maar dat de ROEN beslist de kroon spande). De las heeft het evenwel nooit begeven! Maar van enige affectie voor deze molen is nooit sprake geweest en een aantal jaren later gaf ik hem cadeau.

Theo, mijn vriend en vismaatje uit die tijd, had al deze problemen niet. Hij had poen zat en kocht gewoon wat hij wilde, want pappie (procuratiehouder bij de Amsterdam-Rotterdam bank) legde hem wat dit betreft geen strobreed in de weg. Dat prikte af en toe behoorlijk, maar gelukkig kon ik veel verder gooien dan die bul van een Theo. En bovendien ving ik lekker veel meer karpers dan hij.

ZOEKEN

Toen ik begon te verzamelen was een van de eerste zoektochten naar een SAP. Die werd gevonden. En gekocht. Maar als Johnny Broers de prijs zou hebben gehoord was hij gillend van het lachen uit z'n kist geklommen...

Na het ding gereviseerd te hebben - nieuwe as en alles wat daar op zit en overal nieuwe schroefjes - heb ik er een aantal keren mee gevist. Ook dat kun je met zo'n oud ding nog prima.

Zoals Ari Mouthaan al eens betoogde, en dat onderstreep ik ten volle, zijn die dingen verrassend functioneel, zonder dat er zo'n "industriële vormbederver" aan te pas is gekomen, zoals tegenwoordig het geval is met produkten uit het nóg verdere oosten. De SAP bezit kwaliteit en hij is gelagerd met bussen en drukklagers, maar wel over de hele lengte van de as, terwijl de

lagerbus van de slinger-as zodanig is gemaakt dat met behulp van een speciaal sleuteltje de aangrijping van de tandwielen kan worden ingesteld. Een Hardy is bijna niet uit elkaar te krijgen, maar áls het je lukt zie je dezelfde constructie-details. (Waarschijnlijk hebben ze in Frankrijk goed naar de Hardy gekeken).

Ik denk dat ik een van de weinige mensen in Nederland ben die SAP, Hardy e.d. geheel uit elkaar heb gezien en onlangs zelfs een Massart (viel niet eens tegen); die dingen zijn geconstrueerd om drie generaties mee te gaan. Dus, hengelende verzamelaars of verzamelende hengelaars, pak je Hardy, SAP of wat dan ook, maak hem schoon en spoel er verse lijn op. In combinatie met de nieuwe hengels zal hij je nog steeds veel plezier verschaffen.

Ik sluit nu het epistel af, maar eerst maak ik nog even schaamteloos reclame voor mezelf.

Heb je makkes met een molen of reel, meestal ben ik in staat te helpen.

Zo mogelijk wordt een onderdeel nagemaakt naar origineel model en de kosten zijn bescheiden.

Dus: heb je problemen, “*even Apeldoorn bellen*”, Velen zijn je reeds voorgegaan.

Carl Kuipers
Kooikersdreef 604,
7328 BR Apeldoorn.
tel: 055-5418670.

GRAPPIGE ARTIKELEN

Bij het altijd naar op zoek zijn van oude hengelsportboeken en -tijdschriften kocht ik eind vorig jaar een aantal gebonden jaargangen van het Belgische tijdschrift "Het Vissersblad". Het ging om de jaren 1925 t/m 1929. Eigenaar van het blad was de heer Lodi Beirens, die net zoals de heer J.C. Deun bij ons een pionier van het eerste uur was.

En wat heb ik zitten smullen bij de artikelen uit die tijd. Maar je merkt wel dat de samenhangigheid veel groter was dan nu. Wat dacht u van een grote betoging te Brussel op zondag 12 mei 1929 tegen de waterbesmettingen. Hoeveel zouden er daarvoor nu in Nederland komen opdagen?

Een aantal leuke en korte artikelen wil ik u zeker niet onthouden. Dus daar gaan we!

Propagandapenning

Na afrekening bal in 't Keizershof door "Nooit geen Beet" 12.60

Lied gezongen door den heer Jaak Crauwels en Victor Baeten bij den heer Frans Boonen, Café den Arend, Lange Pothoekstraat, 128 opgehaald fr. 5,-

Rondgehaald door den heer H. Oostvogels van "Had-je-me-maar" 10,-

Flinke straffen

Een minderjarige werd wegens het visschen met een hengel, geaasd met een kunstvisje, in den gesloten tijd, veroordeeld tot eene maand tuchtschool.

Een andere werd, voor het vervoeren van ijzergaren fuiken tot 25 gulden boete of 3 weken gevangenis verwezen.

Het vliegtuig toch van nut

Na alle mislukte proeven om vanuit de lucht geschikt vischterein op te sporen komt uit Frankrijk bericht van een geslaagde proefneming in deze richting: een vliegtuig, dat was uitgezonden om geschikte vangstgebieden voor de sardijnvisscherij aan te wijzen, zou volkomen bevredigende resultaten hebben verkregen.

Vissen met handgranaten

Over de achteruitgang van de vischstand hoeft men zich niet te verwonderen, wanneer men handelt als op 22 april aan de kazerne van de Deurnepoort. Door de soldaten aldaar werd gevischt met handgranaten, waardoor duizenden visschen, en niet de kleinste, aan de oppervlakte kwamen drijven en bemachtigd werden.

Door een stier aangevallen

Onze lezers herinneren zich het geval van een lid van den Ouden Rolwagen, die op St An zat te hengelen en bij toeval een jongen stier in de staart aansloeg, waarop deze een snelkoers aanving, de hengelroede achter zich slepende en steeds gevolgd door den hengelaar, die bevreesd was om het behoud van lijn en hengelstok.

Dat was het voor deze keer. Misschien volgende keer verder.

Willem Cupedo

SAMENSTELLEN LITERATUURLIJST ANTIEK MATERIAAL

Net voor de Kerst werd mij de mogelijkheid geboden om een leuke collectie oude reeltjes te kopen.

Als verzamelaar van eigenlijk alleen maar "oud-Nederlands hengelsportpapier" kon ik de verleiding toch niet weerstaan en kocht alles.

Al zit je dan wel met een probleem, want hoe kom je aan de informatie om te achterhalen, hoe oud die reeltjes zijn en etc. Het lijkt mij uiterst nuttig om een oproep te doen aan onze leden om een zo compleet mogelijke literatuurlijst op dat gebied op te nemen in ons blad, want ik neem aan dat meer personen met de zelfde vraag zit als ondergetekende.

Wilt u meehelpen, stuur dan uw lijst met de titels, naam van de schrijver, uitgegeven door en jaar van uitgave naar Herman Verswijveren. Zijn adres vindt u achteraan in dit blad. Hij zal alle lijsten samenvoegen. Ik reken op u.

Willem Cupedo

De hengelaar uit
"De Nederlanden"
van Henry Brown
uit 1841

NIEUWE LEDEN

Bernd Bärsch
Forsthausstrasse 4
65428 Rüsselheim, Deutschland
Tel.: 06142 - 33451
D.A.M.

Laura Hiscock/ E. Chalmers Hallam Books
"Trees", 9 Post Office Lane
St. Ives, Ringwood
Hants. BH24 2PG, England
Tel./Fax.: 01425 - 470060
Antique & vintage fishing books

Hennie Hoefakker
Triangelstraat 98
3822 DJ Amersfoort
Tel.: 033 - 4551340
Ned. hengelsportboeken en Engelse karperboeken

J. Langhout
Mozartlaan 21
3741 HT Baarn
Tel.: 035 - 5424668
Algemeen

George S. (Stu) Lawson, Jr.
P.O. Box 796
Capitola, CA 95010-0796, U.S.A.
Tel.: 408 - 4766475
Fax.: 408 - 4797201
E-mail: fishnstuff@aolcom
Pflueger vliegenreels/werpmolens/catalogi

Guido Pappert
Schulstrasse 49
65462 Ginsheim, Deutschland
Tel.: 06144 - 3456
ABU

J.F. (Frits) Sollie
Groenendael 122
8271 EG IJsselmuiden
Tel.: 038 - 3318951
Boeken & ansichtkaarten

MUTATIES LEDENLIJST

Jeroen van Boxtel
Tel.: 0182 - 381390
(Engelse) werpmolens/houten reels (Starback's)/
houten-, koperen- en zinken artikelen

Joep Foppele
Feantersdijk 139/4F
9264 TN Eernewoude
Tel.: 0511 - 539734
Houten reels vóór 1900/ Ned. boeken vóór 1940

K. Kleijn
Middelstraat 67
3361 VR Sliedrecht
Tel.: 0184 - 416089
Algemeen

S. van Wijngaarden
Grote Houtstraat 93-II
2011 SH Haarlem
Tel.: 023 - 5425056
Fax.: 023 - 5318335
Ned. hengelsportboeken & tijdschriften tot 1970/
Engelse hengelsportliteratuur tot 1940

BEËINDIGING LIDMAATSCHAP

Chris Baars

Jan Blokzijl

Fred Boer

M.J.P. Buree

Richard van der Camp

Laurent Sainsot

DE VISSSENDE VERZAMELAAR is het officiële orgaan van de Vereniging Hengelsport Verzamelaars, opgericht in 1993.

Versijnt 2 maal per jaar.

Jaarcontributie VHV: f 25,- per jaar.

Jaarcontributie buitenland: f 25,- per jaar.

Girorekening VHV: 6733842, t.n.v. H.M. Verswijveren.

Adres: Prinsenhove 66, Middelburg.

Opzeggingen van het lidmaatschap vóór 1 december schriftelijk bij de secretaris van de vereniging.

Het bestuur van de VHV bestaat uit:

Voorzitter en penningmeester: Joep Foppele, Feantersdijk 139/4F, 9264 TN Eernewoude,
tel.: 0511 - 539734.

Secretaris: Herman Verswijveren, Prinsenhove 66, 4336 HC Middelburg,
tel. + fax.: 0118 - 615818

Redacteur verenigingsorgaan: Kees Ketting, Biesboschlaan 20, 5691 LE Son,
tel. + fax.: 0499 - 474393.

Leden: Erik van den Berg, tel.: 073 - 5213097
Yvan Bonnevalle, tel.: 070 - 5119017.
Iwan Garay, tel.: 040 - 2416176.
Arie Saueressig, tel.: 0320 - 288085.
Jeroen van Boxtel, tel.: 0182 - 381390

Behoudens uitzondering door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n) op het auteursrecht, c.q. de uitgeefster van deze uitgave, door de rechthebbende(n) gemachtigd namens hem (hen) op te treden, niets uit deze uitgave worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op de gehele of gedeeltelijke bewerking.